

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Acta Ecclesiae Mediolanensis

Decreta Provinciae Mediolanensis Svb B. Carolo Borromeo, Cardinale
Archiepiscopo, Diuersis temporibus in sex Concilijs, totidemq[ue]
voluminibus edita

Speciano, Cesare

Brixiae, 1603

Tit. XVI. De Parochijs.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10553

Qualiter celebranda pro defunctis, à parochio prius denuntientur. Cap. LIIII.

IN omni Ecclesia Cathedrali, & Parochiali, singulis dominicis, anniuersaria, quæ in hebdomadam proximè sequentem, in ea Ecclesia celebranda erūt, fidelibus denuntientur. Idem de septimo, & trigésimo, & alio eiusmodi officio præstetur: qua in denuntiatione, Parochus cohortatione illos excitet ad orandum pro mortuis, proposita etiam humana uitæ conditione.

Defuncti non, nisi quot horis elapsis, sepeliendi. Cap. LV.

Delatum ad nos est, nonnullas ex eo offensiones oriri, quòd corpora mortuorum, eorumq; præsertim, qui repentina morte decesserunt, in sepulturam nimis præpropere, atque adeo celerius, quàm par est, tradantur: Quibus offensionibus, ut opportunè occurratur; decernimus, nè in posterum corpus aliquod sepeliatur, nisi duodecim saltem horis, postquam spiritum exalauit, Verùm si quem de improviso mors, aut morbi alicuius repentina vis occupauit, is nè in sepulchrum inferatur ante vigésimam quartam huiusmodi repentinè euentus horam; nisi secus Episcopo, eive videbitur, cui ipse id curæ dederit.

a Quare certi dies i mortuorū cōmemoratione feruentur. vide cap. Quia. 13. q. 2. lati⁹ de hoc differit Durand. d. lib. 7. d. of. mort. c. 35. nu. 5. & seq. sequitur Io. d. Sylua ubi supra. nu. 118. cum seq.

De Parochijs. Tit. XVI.

Fontes baptismales qualiter habendi. Cap. I.

Singula Parochiales Ecclesiæ singulos fontes habebunt; in quibus diligenter toto anno seruetur aqua baptismatis solenni ritu benedicta.

Edictum pro concursu Parochialis vacantis, qualiter proponendum. Cap. II.

UM primùm Episcopus Parochialem Ecclesiam vacare cognouerit, ad Cathedralis, & vacantis Ecclesiæ ianuariam publicum edictum per totos decem dies ipse propositum esse iubet; quo omnes inuitentur, qui uolent examinari, vel alios examinandos nominare; ut transacto præstituto tempore, examen confici possit; ac deinde orbatò gregi, ex ea formula, quæ in constitutione c. iij. Quinti sancita est, quam seruare omnes integrè debent, idoneus rector præficiatur.

b Cōcil. Trident. Sess. 24. ca. 18. de refor. c. Sub dat. 15. kal. Apr. 1566. nu. 32. i. Bul. fol. 972.

Quando cura parochialis collegio imminet incertæ personæ demandanda, quid ab eo præstandum. Cap. III.

QUAE Ecclesiæ collegiatæ peculiarem Parochiam habent, neque eius Parochiæ curatio ad certas personas ex officio pertinet; in ijs curet

Episcopus,

Episcopus, vt quibus ea ipsa cura committetur, certum stipendium, aut emolumentum ad eorum vitam honestè sustentandam, ipsius Episcopi arbitrio, à capitulo, vel ab ijs, ad quos spectat, attribuatur.

Quæ in prouisione parochialium, eadem, & aliorum beneficiorum aliquod curæ animarum onus habentium, ratio habeatur.

Cap. IIII.

Quæcumque & examinis, & approbationis, & collationis, prouisionisve ratio, omnisq; alia diligens cautio, in Ecclesijs Parochialibus, cuiquæ ex decreto Tridentino sancita, adhiberi debet; illa ipsa omnis in capellanij, ceterisq; beneficijs Ecclesiasticis, quocumq; nomine nuncupatis, immò Verò in ipsis etiam Ecclesijs, vel Cathedralis, vel collegiatis portionibus, quibus ab institutione, vel consuetudine, aliove quouis iure, & nomine, onus, minusve, animarum curæ, vel exercendæ, vel coadiuandæ incumbit, aut coniunctum est conferendis, in aliove prouisionis eorum modo, teneatur, ac seruetur omnino.

Inopia Parochialium qualiter prouidendum. Cap. V.

Illud Episcopus sollicitudinis studio exequatur, vt quibus Ecclesijs Parochialibus, inopia laborantibus, nulla adhuc ratione satis suppeditatum est adiuuenti; ijs, aut beneficiorum Ecclesiasticorum adiunctione, vnioneve, aut primitiarum, decimarumve attributione, aut Parochialis viciniæ incolarum, symbolis, collectisve, aut alia, quæ sibi videbitur, commodiori ratione omnino succurratur, ad a Concilij Tridentini præscriptum.

a. Sec. 24.
e. 13. ver.
In Parochialib.
de refor.

Quæ parochis, & coadiutoribus habitationes habendæ.

Cap. VI.

Quod in his nostris constitutionibus de adibus parochis, parochiale domicilium nullum habenti, conducendis, decretum est; idem etiam de socijs adiutorisve ad munus parochiale ob quamuis causam ei adiuncti, dativè, habitatione decernimus, & constituimus. Episcopus verò cum ijs, quibuscum oportet, omni iure agat, vt ad eas Ecclesijs parochiali, quam maxime potest, vicinas, & parochis, & coadiutori, etiam quàm primùm illi tradantur, aut, si ita opus esse censuerit, ædificent: intereaq; domicilij conducti pensionem, sumptumve vni, & alteri item suppeditent.

In eadem ecclesia pluribus parochis existentibus, distincta illius cura singulis assignetur. Cap. VII.

Sup. de
Cler. 2.
grot. c. 2.
Infra de
offic. Pa-
rochi. c.
20.

Quia in Ecclesia duo, pluresve parochi in animarum cura gerenda constituti sunt, cum ex parochialibus vel portionibus, vel functionibus, quas præstare debent, sæpe inter eos rixæ, contentiones, ac dissidia, & spiritualia populis damna existant, indeq; populis offensionem exemplarum, scandalaq; afferantur; Episcopus, vt huic rei, à parochiali cura alienæ, & pa-

rochorum

rochorum disciplina indigne, occurrat; certos parochialis vicinia limites, pro illorum numero, adibus, aut vjs perpetuo distinguat; quos ita distinctos in curam eorum, vnicuique; pro limitum distinctione, tradat; ita vt intra suos quisque; fines parochialem curam gerat.

Quæ tamen cura, à singulis prædictis communiter obeatur.

Cap. VIII.

SI qua verò parochialia officia in illa Ecclesia obiri oportet, quorum officiorum functiones rectè dinidi non posse, aut non expedire censuerit; illa ab ijs singulis æquè, communiterve præstari decernat. Distributa autem parochialis cura officia, si eorum vnus, aut impeditus est, aut adiutore, adiumentove ob fidelium, qui suæ cura sunt, multitudinem, aliamve ob causam opus habeat; ab altero, alijsve, sine vlla mora, exceptione, excusatione, prout Episcopus vel Statuerit, vel iusserit, obeantur item, ac præstentur.

Vbi parochialis oneris partitio non expediat, vnus ex ipsis qualiter alijs præficiendus; & de communibus obventionibus agendum; & per vnumquemque; non interpolatim, sed iugiter deseruiendum. Cap. IX.

VBI verò, ea perpetuè parochialis cura partitioni minus salutariter prospectum, consultumque fore, item censuerit; eorum vnum, morum gravitate, curaque gerenda peritia, atque vsu præstitem, alteri, alijsve præficiat: emolumenta item extraordinaria, aliaque, id generis, vnde discordiarum semen in illis existit, in vnum, vt nonnullis locis moris est, collata, certo statuto tempore inter eos dinidi iubeat; aut aliqua denique ratione, quam potiore duxerit, obuiam ea istorum, & discordiæ & negligentia; qua fit, vt alter in alterum sæpe parochialis muneris curam reijciat. Nec verò vllò vnquam modo patiatur, permittaturve, illos certa quadam hebdomadarum partitione, aliave ratione inter se inita, munus missæ sacrificij in parochiali Ecclesia faciendi, aut reliquas parochialis officij functiones, quæ ab vtroque, etiam diebus eisdem vtiliter præstari possunt, ita inter se diuidere, vt ab vno tantum eorum, alternatim scilicet, vel per hebdomadas, vel alia temporis vicissitudine præstentur. Non enim ferendum est, vt cui Ecclesiæ parochiali complurium Sacerdotum, ministrorumve stipendia, alimentave olim attributa sunt, quò diligentius, & cautius illorum copia, tum diuinorum officiorum cultui, tum alijs ministerijs, ad spiritualem populi curam necessarijs opportunisve consultum esset illi aut auaritia studio, aut dissidio, negligentiaue ducti; vel onus sibi impositum minoris, quàm par est, æstimantes, perinde ei Ecclesiæ deseruiant, ac si non plures, sed vnus tantum parochus, animarumve curator, constitutus in illa esset.

Vbi celebratur, ibi ad diuina officia clerici non impediti conueniant. Cap. X.

Singuli Sacerdotes, & reliqui inferioris ordinis clerici, in parochialem Ecclesiam, intra cuius fines habitant, si eo tempore diuinis officijs in alia Ecclesia interesse non debent, ad Matutinum, & ad reliqua horaria diuinarum præcum officia, Missarumq; solennia celebranda conueniant, ubi ea celebrantur.

Et si ad alios collatio, ad episcopum tamen editum pro concursu, examen, & delectio pro parochialibus spectat.

Cap. XI.

Vacante Ecclesia parochiali, cuius conferenda ius non ad Episcopum diæcesanum, sed ad alium, etiam ab Episcopali iurisdictione exemptum, & regularem ius spectat; editum pro concursu proponat Episcopus diæcesanus, & quicumq; examen eo nomine subire volent, ad ipsum conueniant: qui exploratione per examinatores synodales facta, ex probatis digniorem, & magis idoneum deligat, cui vacans illa Ecclesia ab illo conferatur, cuius ius est: si scus fiat, collatio rescissa, nullaq; sit.

Idem quod supra pro parochialibus iurispatronatus, etiam quod institutio per alium fienda sit, seruetur; quæ dum fiet, etiam per episcopum de Vicario qualiter prouidendum erit. Cap. XII.

Eadem ratio omnis adhibeatur in parochiali ecclesia vacante, quæ iurispatronatus est ecclesiastici, vel mixti, cuius institutio non ad Episcopum diæcesanum, sed ad alium quemcunque, etiam exemptum, & regularem item, vt supra pertinet; ita tamen, vt, quem Episcopus diæcesanus digniorem elegerit, is à patrono presentetur ei, ad quem spectat institutio: si vero ad summum Pontificem institutio spectat, vel quia in mensibus reservatis vacanti, vel alia causa; tunc Episcopus digniorem eligat, ex præscripto earundem litterarum Pij Quinti, à summo Pontifice instituendum. Interea vero dum huius generis examina, & approbationes fiunt, & institutio locum habeat; idem Episcopus diæcesanus idoneum Vicarium, qui onera vacantis illius Ecclesie sustineat, attributa congrua, pro arbitrio suo, fructuum portione constituat, donec ei rector præficiatur.

Non sine quibus causis concursus non est omittendus.

Cap. XIII.

Quamuis Pij Quinti constitutione, sublata non sit facultas illa, quæ in Ecclesijs parochialibus conferendis data est, tum synodo Provinciali addendi, ac detrahendi præscriptæ formæ examinis; tum vnicuique Episcopo, si certis quibusdam de causis pro sua conscientia, cum deputatorum consilio ita expedire censuerit; loco concursus priuatum aliud examina

inueni;

ineundi; videat tamen Episcopus ne facultate sibi data abutatur; neque vero illam adhibeat Episcopus villo modo, nisi opus esse viderit certis illis expressis causis.

Quæ, & quando promulganda, vt singuli ad suas parochias conueniant. Cap. XIII.

ET canonum ratio, & disciplina Ecclesiastica id maximè postulat, vt ad Ecclesiam Parochialem fideles quàm frequentissimè conueniant; ^b id quod ab Episcopis accuratè eos moneri œcumenica Synodus Tridentina pie salutariterq; decreuit: eius decreti auctoritate, ^c vt pro eo, quod debemus, placeat obtemperemus, in Usuq; inducamus, quod bene agendi rationibus, vsuq; optimè consultum esse animaduertimus, literas monitionis eo de genere explicatas Prouinciali, prima Dominica Aduētus, & Quadragesimæ, de more promulgari decernimus, quò diligentius Parochiales admoniti, cum officij religio si partes facile intellexerint, quas sua quiq; Ecclesiæ Parochiali debent; incitata quadam voluntatis propensione exequantur; quod de sacrosancti illius Concilij sententia, eos salutariter, & quàm sepius monitos esse volumus.

a c. 1. de Paroc. in decr. Cõcil. Agath. c. 47.
b Sel. 22 in decreto, de obseru. I celeb. miss. vers. Monent er. & Sel. 24 c. 4. de re for.
c Infra d̄ celeb. missæ. c. 15. vers. Parochi, populū, & ca. 37. cod.

DE OFFICIO PAROCHI. Tit. XVII.

Qualiter parochi puerorum eruditioni incumbant. Cap. I.

Parochi singulis dominicis, & alijs festis diebus qui Ecclesiæ præcepto agi soleant, pueris singuli in suis parochijs, initia fidei tradant; ^d eosq; ad obedientiam primùm Deo, dein de parentibus præstandam, erudiant; ac propterea à prandio stata hora, proprio campanæ sono, ad id munus assignato, ad Ecclesiam conuocandos curabunt.

d Trid. Synod. Sess. 24. c. 4. vers. ijdem er de refor.

Qualiter verbo pascendi sint subditi. Cap. II.

IN Ecclesijs parochialibus, vel alijs curam animarum habentibus saltem omnibus dominicis, & solennibus diebus festis; ieiuniorum autem Quadragesimæ, & Aduētus tempore; quotidie, vel ijs saltem diebus, quibus Episcopus iusserit proprio parochi, & Curato, oues sibi commissas, pro earum sensu, & intelligentia salutaribus verbis pascendas, vel alio, arbitrio Episcopi deputando, cui iuxta solitum victum, & elemosinam dari mandamus.

Qualiter à cathedrali obseruantia non deuiandum. Cap. III.

Omnes Ecclesiarum, quæcunque illæ sunt, rectores, in omnibus, & præcipue in administratione Sacramentorum; ab obseruatione Cathedralis ecclesiæ nulla ex parte discedant.

Cap. IIII.

Sacerdotes in Sacramentorum administratione semper superpellicem, et Stulam adhibeant.

Populus